ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ

Εἶναι τοποθετημένο, αὐτό, δηλαδὴ τὸ βιβλίον, ἐπάνω εἰς ἕνα εἰδικῶς κατασκευασμένον τραπεζάκι, εἰς σιδηροδρομικὸν σταθμόν. Τὸ κλειδὶ τοῦ τραπεζιοῦ «τὸ φυλάττει ὁ χωροφύλαξ τοῦ σταθμοῦ», πράγματι ὅμως, κανένα κλειδὶ δὲν χρειάζεται, ἐπειδὴ τὸ συρτάρι εἶναι πάντοτε ἀνοικτόν.

Ἀνοίγετε τὸ βιβλίον καὶ διαβάζετε:

«Ἀξιότιμε κύριε! Δοκιμὴ πέννας»!

Κάτω ἀπὸ αὐτὸ εἶναι ζωγραφισμένη τερατώδης μούρη, μὲ μίαν, πελωρίων διαστάσεων, μύτη καὶ κέρατα. Κάτω ἀπὸ αὐτὴν τὴ μούρη εἶναι γραμμένα:

«Εἶμαι μούρη σὰν ἀπόχη
εἶσαι κτῆνος, ἐγὼ—ὄχι.
Εἶμαι ἡ μούρη σου».

«Πλησιάζοντας εἰς τὸν σταθμὸν αὐτὸν καὶ κοιτάζοντας τὴν φύσιν, μοῦ ἐπῆρε ὁ ἀέρας τὸ καπέλο μου

Μ. Μυρωμένος».

«Ἐκεῖνος ποὺ τὰ ἔγραψε—καλὸς
κι' αὐτὸς ποὺ τὰ διαβάζει—παλαβός».

«Ἄφησε ἀναμνήσεις ὁ εἰρηνοδίκης Καλαβρέζος»..

«Ἐφπυθὸς ἀναφέρο εἰς τὸν κύριον προηστάμενον ὅτι ὁ ὠδυγὸς Κουκλὶς ἐφέρθυκε μὲ μεγάλυ ἀφδάδια ὁσαναφορὰ στὴ γινέκα μου ἡ γινέκα μου δὲν ἔκανε κανένα θόριβο. Ἀπεναντίας προσπαθοῦσαι νὰ ἦνε ὑσιχία. Ἐπύσης καὶ γιὰ τὸ Χρύστο τὸ χοροφύλακα ποὺ μάρπαξε ἀπὸ τὸ γιακὰ ἄτε νὰ χαθῆς ρὲ τοὐλέο. ἀρότα καὶ τὸ πάρεδρο νὰ σοῦ πεῖ τὴ διαγωγὴ τῆς γηνέκας μου».

«Ἀφτὰ τὰ διαβάσαμε καὶ στὸν Ἀριστοφάνη τοῦ Πηγαδιώτη»!

«Διατελῶν ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν σκανδαλώδους πράξεως...(σβυσμένα). Διερχόμενος τοῦ σταθμοῦ τούτου συνεκινήθην βαθύτατα ἀπὸ τὸ ἑξῆς...(σβυσμένα). Πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἔλαβε χώραν τὸ ἑξῆς σκανδαλῶδες περιστατικόν, διὰ ζωηρῶν χρωμάτων εἰκονίζον τὴν κατάστασιν τῶν σιδηροδρόμων μας ... (τὰ παρακάτω ἦσαν ὅλα σβυσμένα μέχρι τῆς ὑπογραφῆς): Μενέλαος Τζερεμές. Τελειόφοιτος τοῦ Γυμνασίου Τριπόλεως».

«Μὴ ἔχοντας τί νὰ κάμω ἕως νὰ φθάσῃ ἡ ἀμαξοστοιχία, περιεργαζόμην τὸ μοῦτρο τοῦ σταθμάρχου, τό ὁποῖον δὲν μοῦ ἄρεσε καθόλου καὶ τὸ διακοινόνω εἰς ὅλην τὴν γραμμήν.

Δύσθυμος ταξειδιώτης».

«Ξέρω ποιὸς τἄγραψε αὐτά. Τἄγραψε ὁ Μ. Τ. Κύριοι! τὶς τσέπες σας»!

«Ἡ γυναίκα τοῦ χωροφύλακα Ἀλεξανδρῆ ἐπῆγε χθὲς περίπατο στὸ λόγγο μὲ τὸν ζυγιστὴ τοῦ σταθμοῦ. Καλὴ διασκέδασι! Κουράγιο, καϋμένε Ἀλεξαντρῆ».

«Διερχόμενος ἀπὸ τὸν σταθμὸν ἐπείνασα, καὶ θελήσας φαγεῖν, δὲν εὑρῆκα νηστήσιμον τροφήν.

Εὐάγγελος Πατερημός, Διάκονος».

«Ἂς ἔτρωγες τὸν περίδρομο».

«Ὅποιος εὕρῃ μιὰ καπνοσακκοῦλα ἀπὸ φοῦσκα βωδιοῦ, δῶρον τοῦ Παναγιώτη τοῦ χασάπη, ἂς κρατήσῃ τὸν καπνό, καὶ τὴ σακκοῦλα νὰ τὴν παραδώσῃ στὸν ταμία τοῦ σταθμοῦ κὺρ Ἀνάργυρο».

«Ἐπειδὴ μὲ ἀπολύουν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν, πῶς τάχα εἶμαι μέθυσος, ἀναγγέλλω λοιπὸν κ' ἐγώ, πὼς ὅλοι σας εἶσθε κλέφτες καὶ μασκαράδες. Κ. Κανάτος, τηλεγραφητής».

«Ξέρω κ' ἐγὼ πολλὰ μὰ δὲν τὰ λέω».

«Κατινοῦλα μου, τρελλαίνουμαι γιὰ σένα».

«Εἰς τὸ βιβλίον τῶν παραπόνων, παρακαλῶ νὰ μὴ γράφωνται ἰδιαίτερα. Διὰ τὸν σταθμάρχην.

Πέτρος Τσανάκας».

«Ἂν εἶσαι καὶ Τσανάκας·
εἶσαι ὅμως ἕνας βλάκας».

(Μίμηση) Α. Γ. Κ.

(ἀπὸ τὸ ρωσσικὸν τοῦ Τσέχωφ).

ΤΙ ΧΡΕΙΑΖΟΥΝΤΑΙ

Ἐτοῦτα δὰ χρειάζουνται γιὰ νὰ γραφοῦνε στῖχοι·
Τὸ τραπεζάκι, ἡ ἄνοιξη μὲς τὸ παλιὸ τὸ πράσινο [τζαμάκι,
Μὲς στὰ γαλάζια τῆς αὐγῆς ἕνα κλαρὶ νὰ κολυμπῇ,
Μελάνι σκουριασμένο στύγειο ποὺ νὰ μυρίζει δυνατὰ
Σὰ ράμφος γιὰ νὰ τὸ ρουφάει μιὰ νοστιμοῦλα πέννα,
Κι' ἀκόμα κάτι γιὰ νὰ θλίβουμαι: ἡ ἀγάπη μου γιὰ [σένα.

LEO LARGUIER

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

(Στὴ στήλη αὐτὴ θὰ κρεμάμε κάθε βδομάδα, σὰν κεφάλια ληστῶν, ὅλες τὶς ἀσυνταξίες κι ἀνορθογραφίες ποὺ βρίσκουνται σὲ καθαρευουσάνικα βιβλία. Συδεργάτες τῆς στήλης αὐτῆς θἆναι ὅλ' οἱ ἀναγνῶστες μας, ἀρκεῖ μοναχὰ πλάϊ στὸ βαρβαρισμὸ ποὺ θὰ μᾶς στέλνουνε νὰ σημειώνουν τὄνομα τοῦ βιβλίου καὶ τὸν ἀριθμὸ τῆς σελίδας ποὺ βρίσκεται).

... Ἂς μὴ δὲ νομίσουν ὅτι...
(«Ἀλήθεια» 19 Μαΐου Σελ. 1, στήλ. 1).

*

Ι. Π. Ράγκου (ὑπομοιράρχου) ἐπιμνημ. λόγος:

.... Ἀλλ' εἰς οἵαν κατάστασιν εὑρίσκονται τὰ πράγματα ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ ὁ ἡρωϊσμὸς τοιούτων ἀνδρῶν ἐξικνεῖται εἰς τὸ ζενὶθ τῆς δόξης.

ΣΗΜ. Σὰ σκοτεινὰ λίγο.

Παρακάτου:

.... τῆς μικρᾶς ταύτης γωνίας, ἀποτελούσης μικρὸν μέρος τῆς μεγάλης ἰδέας ἤτοι τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ὅλου Ἑλληνισμοῦ.

(Πατρίς, 19 Μαΐου, σελ. 4, στήλ. 2 καὶ 3).

ΣΗΜ. Βάλαμε δυὸ κομματάκια μόνο, μὰ ὅλος ὁ λόγος τέτοιος εἶναι. Κρῖμας ἕνας στρατιωτικὸς νὰ μὴ βρῇ γιὰ τοὺς σκοτωμένους συντδέρφους του νὰ πῇ δυὸ χτυπητὰ καὶ γκαρδιακὰ λόγια, παρὰ νὰ μᾶς μασσήσῃ τὰ κολοκυθένια τοῦτα.

*

Ἐν ᾧ ὅμως ἦσαν ὅλα ἕτοιμα διὰ τὴν ρομαντικὴν ἀπαγωγήν, ἔχοντες καὶ προμή-

---

κ' ἕνα. Μὰ ὁ Τάσιος Μπογιαρας τοῦ ἔχει πιὰ πατήσει μιὰ σπρωξιὰ πεισμωμένη κι ὁ γέρο μυλωνᾶς μὲ τὶς γδαρμένες πατοῦνες τὸν ἀνήφορο πιάνει τώρα τὸ φοῦντο κάτου μπηχτοκέφαλα· κι ὁ γυάλος τῆς στέρνας βγάζει μπουρμπουλῆθρες κι ἀφρίζει.

Ὁ ἀθάνατος ἥλιος χτυπάει πάνου στὰ ρουμάνια τῶν βουνῶν σὰ νάνάβει μιὰ ζωερὴ πυρκαγιά. Κι ὁ χηρεμένος μορφονιὸς κάθεται τώρα μὲς στὸ χαγιάτι, δίπλα στὰ χαλάσματα τοῦ νερόμυλου, κ' ἔχει συμαζωγμένα γύρω τάναλαγα κι ἄνιρτα παιδιά του· φυλάει ὁλοένα τὰ γαλανά τους μάτια ποὺ σφαλνοῦν ἀπὸ τὴν ἀγρύπνα καὶ χύνει μάβρα μάβρα δάκρια σὰν τὰ μοῦρα χοντρα.

(Λάρσα.—Ἀπρίλης. 1906)

ΣΠΗΛΙΟΣ ΑΝΘΙΑΣ

ΛΕΞΙΛΟΓΙ

Σύφωνα μ' αὐτὰ ποὺ λέει στὴ σημειωσούλα του στὸ σημερνὸ φύλλο ὁ Ἀργύρης Ἐφταλιώτης, τελιώνοντας τὰ παραμύθια τοῦ Μόλιβου, τῆς πατρίδας του, δημοσιεύουμε τὸ Λεξιλόγι αὐτὸ μὲ τὶς σπάνιες λέξες, τὶς ντόπιες, ποὺ ἀπαντιοῦνται στὸ Θεσσαλικὸ δήγημα τοῦ Σπήλιου Ἄνθια. Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο (ποὺ ἐλπίζουμε νὰν τὸν παραδεχτοῦν καὶ τὸν ἀκολουθήσουν κι ὅσοι ἄλλοι μᾶς στέλνουν δηγήματα ἢ ἄλλο ὑλικὸ μὲ λέξες πρωτόφαντες καὶ συνηθιζούμενες σ' ἕνα χωριὸ ἢ μιὰ μονάχα ἐπαρχία τῆς Ἑλλάδας) καὶ ἡ ἐπιστήμη ὠφελιέται καὶ ἡ γλώσσα πλουταίνει καὶ οἱ ἀναγνῶστες μας δὲ σκοταφτουνε σὲ πράματα ποὺ δὲν τὰ καταλαβαίνουνε.

Σήμερα ὁ συνεργάτης μας μᾶς στέλνει ὅσες λέξες ἀπαντιοῦνται στὴν ἐπιφυλλίδα τοῦ περασμένου φύλλου· στὸ φύλλο τῆς ἄλλης Κυριακῆς θὰ σημειώσουμε τὶς λέξες ποὺ ἀπαντιοῦνται στὴ σημερνὴ ἐπιφυλλίδα.

Ἀστόμωτη γυναίκα = ποὺ δὲ στομώνεται (στόμα), δὲ χορταίνει· συνηθίζουνε νὰν τὸ λένε σὲ ἄθρωπο ποὺ λέει λόγια πολλὰ καὶ χτυπητά, ποὺ δὲ βάνει θύρα στὸ στόμα του· κι ἀκόμα σ' ὅπιον εἶναι ἀχόρταγος γιὰ κάθε πρᾶμα (ἰδῶ στὴν ἡδονή).

Ἀπόθαρος (παίρνει τὸ ἀπόθαρό της) = τὸ θάρρος, τόνωση ψυχῆς.

Ἀραδάω = ζητῶ. ψαχνω ἀράδα).

Βαρδαρομάννα = ξύλο τετραγωνικὸ ποὺ κρατιοῦνται τὰ βαρδάρια, σὰν ἀπαλαμη μεγάλο.

Βουγκανιζω (καὶ *βουγκωτάω*) = καμω βούγη, ὅπως ὁ ἀχὸς τῶν ἐντόμων σὰν πετοῦν, κλ.

Τὰ βαρδάρια = ξυλαρακια περασμένα στὴ βαρδαρομάννα· χτυποῦνε στὴ μυλόπετρα ποὺ γυρίζει, σειοῦνε ἔτσι τάμπαρι μὲ τὸ γένημα κι ἀφτὸ πέφτει μέσα στὴν τρύπα κι ἀλέθεται. Ἡ βαρδαρομάννα στερεώνεται στάμπαρι.

Βαζοκοπάω = βουΐζω, βάζω.

Βαρδάκι = ξύλινο ἀγγεῖο σὰν μπρίκι μὲ σόπι (μικρὴ κάνουλα) μπροστα.

Γανιάζω (στὸ κλάμα) = σκούζω δυνατὰ, κλαίω ἀπαρηγόρητα ποὺ ἕνα γαια μονάχα ἀκούγεται.

Κουπάνα = σκάφη, σκαρίδι (ξύλινη ἢ πέτρινη).

Λουβίδια = φρέσκα φασούλια (τὰ λὲν καὶ φασουλάκια).

Λαμπάδα τοῦ καναλιοῦ (ἢ τοῦ ποταμοῦ) = τὸ νερὸ ποὔρχεται ἴσιο κι ὁρμητικὸ σὰν τὴ λαμπάδα.

Ὁ *πόθος* (καὶ τὰ *ποθόματα*) = τετράγωνο στενόμακρο κουτὶ ξύλινο ποὺ πέφτει τάλέβρι ἀλεσμένο πιά· (ἀπὸ τὸ ἀποθέτω).

Μπάμπαλο = κάθε πραματάκι μάβρο ποὺ παίρνει ὁ